

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1024
van **CHRIS JANSSENS**
datum: 17 september 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Private bossen - Erfbelasting

Tot en met 8 juni 2020 bestond er in het Vlaamse Gewest een fiscale regeling die voorzag in 100% vrijstelling van successierechten/erfbelasting bij erfoverdracht van private bospercelen. Bij overlijden van de eigenaar konden diens erfgenamen deze vrijstelling genieten indien er voor de private bossen van de erflater een door het bosbeheer goedgekeurd beheerplan bestond dat was opgemaakt overeenkomstig de bepalingen en uitvoeringsbepalingen van het Bosdecreet van 13 juni 1990 (artikel 13bis van het Bosdecreet van 13 juni 1990 juncto artikel 2.7.6.0.3. van de Vlaamse Codex Fiscaliteit (VCF) van 13 december 2013).

Doel van voormeld fiscaal gunstregime was om eigenaars van private bossen aan te zetten tot het sluiten van bosbeheerplannen; op die manier wenste de Vlaamse overheid ook in private bossen een duurzaam bos- en natuurbeheer te stimuleren.

In 2017 oordeelde de toenmalige Vlaamse Regering dat de eigenaars van private bossen met behulp van fijnmazigere fiscale stimuli verder dienden aangespoord te worden tot meer ambitieuze doelstellingen inzake duurzaam bos- en natuurbeheer. In die optiek zou de vrijstelling van erfbelasting gekoppeld worden aan het type van natuurbeheerplannen (die intussen in de plaats zijn gekomen van de oude bosbeheerplannen) waarvoor de eigenaar, of diens erfgenaam, legataris of begiftigde na het overlijden van de eigenaar opteert. Daarnaast werd in nog extra fiscale stimuli voorzien via nieuwe vrijstellingen op het vlak van schenkbelasting, verkooprechten en onroerende voorheffing teneinde eigenaars aan te zetten om ofwel zelf in te staan voor het beheer van hun private bossen, waarbij gekozen wordt voor een zo hoog mogelijk type van natuurbeheerplan, ofwel hen te stimuleren om bij leven te beslissen hun private bossen te schenken aan personen of organisaties die aan bos- en natuurbeheer doen en die daarbij streven naar het hoogst mogelijke natuurbeheerplan.

Een vrijstelling van 100% erfbelasting blijft in dit nieuwe fiscale regime nog steeds mogelijk, doch slechts op voorwaarde dat men opteert voor een type 4 natuurbeheerplan (= natuurreservaat). Het is echter een utopie voor de Vlaamse Regering te geloven dat alle private bossen in Vlaanderen in aanmerking kunnen komen om ingericht te worden als natuurreservaat, laat staan dat elke eigenaar over voldoende middelen beschikt om zijn privaat bos om te vormen naar en/of te exploiteren als natuurreservaat. Dit nieuwe fiscale erfbelastingregime voor private bossen lijkt bijgevolg dan ook niets meer dan een vermomde besparingsoperatie en belastingverhoging van de Vlaamse overheid op de rug van eigenaars van Vlaamse private bossen. Meer zelfs, veel van deze milieubewuste bouseigenaars en hun erfgerechtigden die hun leven lang zorg hebben gedragen voor hun

privaat bospatrimonium, maar die door de aard van hun privaat bos en/of een gebrek aan middelen onmogelijk in aanmerking kunnen komen voor het sluiten van het nieuw type 4 natuurbeheerplan, ervaren het feit zij hierdoor voortaan niet langer de 100% vermindering van de erfbelasting kunnen genieten, als een zware fiscale afstraffing.

1. Wanneer voortaan erfbelasting zal moeten betaald worden voor private bossen waarvoor slechts een type 1, 2 of 3 natuurbeheerplan werd goedgekeurd en waarvoor nu dus niet langer een 100% vermindering van erfbelasting geldt, lijkt het immers niet uitgesloten dat de eigenaars van dit type private bossen zullen afhaken om aan duurzaam bos- en natuurbeheer te doen, en nog uitsluitend aandacht zullen hebben voor de louter commerciële aspecten van het beheer van hun private bossen, met mogelijk verlies van natuurwaarden tot gevolg.

Is de minister zich er dan ook van bewust dat de afschaffing van de oude en invoering van de nieuwe Vlaamse erfbelastingregeling voor Vlaamse private bossen waarvoor een beheerplan is goedgekeurd, op termijn een contraproductief effect zal hebben?

2. Is de minister alsnog van plan om de nieuwe erfbelastingregeling voor Vlaamse private bossen waarvoor een beheerplan is goedgekeurd om de bovenvermelde redenen te herzien, in die zin dat de 100% vrijstelling van erfbelasting bij erfoverdracht van private bospercelen niet alleen voor bossen met een type 4 natuurbeheerplan, maar voortaan ook voor bossen met een type 2 en type 3 natuurbeheerplan zal gelden? Zo niet, waarom niet? Zo ja, binnen welke termijn zal voormelde fiscale herziening worden gerealiseerd?
3. Om een verdere grondige opvolging en evaluatie van de nieuwe Vlaamse erfbelastingregeling voor Vlaamse private bossen te kunnen uitvoeren, dient men te beschikken over concrete data.
 - a) Hoeveel ha private bossen bestonden er op 27 oktober 2017 in het Vlaamse gewest?
 - b) Voor hoeveel ha van de onder deelvraag 3.a. vermelde private bosoppervlakte bestond er op 27 oktober 2017 een door het bosbeheer goedgekeurd bosbeheerplan?
 - c) Voor hoeveel ha van de onder deelvraag 3.b. vermelde private bosoppervlakte werden de bosbeheerplannen intussen al omgezet naar natuurbeheerplannen van type 1, type 2, type 3 en type 4 (graag cijfergegevens per type natuurbeheerplan)?
 - d) Hoe is de totale oppervlakte private bossen in het Vlaamse gewest tussen 27 oktober 2017 en heden geëvalueerd; hoeveel ha private bossen bestaan er heden in het Vlaamse gewest?
 - e) Voor hoeveel ha private bossen zijn er in het Vlaamse gewest sinds 28 oktober 2017 natuurbeheerplannen, andere dan deze vermeld in deelvraag 3.c., goedgekeurd van type 1, type 2, type 3 en type 4 (graag cijfergegevens per type natuurbeheerplan)?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Zuhair Demir (1024), Matthias Diependaele (479).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 1024 van 17 september 2020

van **CHRIS JANSSENS**

1. Het goedgekeurde natuurbeheerplan speelt een belangrijke rol bij de toekenning van de fiscale voordelen, die werden ingevoerd bij decreet betreffende de fiscale gunstmaatregelen die verbonden zijn aan natuurbeheerplannen dd. 22 december 2017.

Het Natuurdecreet voorziet vier soorten natuurbeheerplannen: type één, type twee, type drie en type vier. Vanaf type twee moeten er maatregelen worden genomen om een hogere natuurkwaliteit te bereiken. Een natuurbeheerplan type drie legt nog meer doelstellingen op dan een type twee natuurbeheerplan en gaat voor de hoogste natuurkwaliteit. Een type vier natuurbeheerplan, de status van een erkend natuurreservaat, geeft de meeste garantie op een duurzaam beheer, omdat de beheerder vrijwillig een erfdiensbaarheid tot algemeen nut die rust op de grond, heeft aanvaard.

De fiscale voordelen zijn er op gericht om eigenaars van natuureigendommen, die niet of slechts beperkt aan natuurbeheer doen, er toe aan te zetten om hun terreinen op een ecologisch verantwoorde manier en geheel vrijwillig te beheren. We moeten in Vlaanderen namelijk nog een lange weg afleggen naar een gunstige staat van instandhouding van de aanwezige Europees beschermde natuur. Daarnaast moeten de reeds actieve natuurbeheerders gestimuleerd worden om te kiezen voor een hoger ambitieniveau door te kiezen voor een hoger type natuurbeheerplan. Uitgangspunt is dat beheerders die een hoger ambitieniveau nastreven, fiscaal meer beloond moeten worden.

In de erfbelasting werd voor overlijdens vanaf 09/06/2018 een nieuwe vrijstelling ingevoerd voor alle onbebouwde onroerende goederen waarvoor een natuurbeheerplan type twee, drie of vier is goedgekeurd. Voor een type twee natuurbeheerplan bedraagt de vrijstelling 50% van de verschuldigde erfbelasting. Voor type drie natuurbeheerplannen bedraagt de vrijstelling 75%. Voor type vier natuurbeheerplannen geldt een volledige vrijstelling.

De vrijstellingen voor eigendommen in het VEN of voor bossen die voldoen aan de criteria duurzaam bosbeheer werden daarentegen afgeschaft, maar bleven nog bestaan gedurende een overgangsperiode van twee jaar (dus tot en met 08/06/2020).

Dit betekent dat aan eigenaars een ruimer arsenaal aan fiscale instrumenten ter beschikking wordt gesteld als ze ervoor kiezen om zich in te zetten voor natuurbeheer in Vlaanderen door het opstellen van een natuurbeheerplan type twee of hoger. Zij zullen meer mogelijkheden hebben om te genieten van fiscale voordelen zoals in onderstaande tabel wordt aangegeven.

Vrijstellingen in het kader van een natuurbeheerplan	Type 2	Type 3	Type 4
Erfbelasting	50%	75%	100%
Schenkelasting	75%	100%	100%
Verkooprecht			100%
Onroerende voorheffing			100%

Eigenaars die vroeger van een bepaald fiscaal voordeel konden genieten, zullen dus in functie van natuur en bos het voordeel kunnen behouden afhankelijk van de keuze voor het type beheerplan.

2. Aangezien de overgangperiode nog maar net verstreken is, is het te vroeg voor een evaluatie.
3.
 - a) Aan de hand van de meest recente bosinventaris uitgevoerd in de periode 2009-2019 wordt de oppervlakte bos in het Vlaamse Gewest geschat op 140.279 hectare (ha). Het aandeel privébos wordt in deze inventarisatie geschat op 58,67%, wat neerkomt op een oppervlakte van 82.302 ha.
 - b) De oppervlakte private gronden met een goedgekeurd uitgebreid bosbeheerplan bedroeg conform de indicator effectief natuurbeheer eind 2017 27.304 ha. De oppervlakte private gronden met een goedgekeurd beperkt bosbeheerplan bedroeg eind 2017 25.121 ha.
 - c) Momenteel is 22 ha private gronden met een goedgekeurd beperkt bosbeheerplan geëvalueerd en volledig omgezet naar een natuurbeheerplan type één. De voortgang van alle te evalueren beheerplannen is te vinden op de website van het Agentschap voor Natuur en Bos.
 - d) Door de aard van de meetmethode van de bosinventaris kan geen evolutie van de totale oppervlakte private bossen gemeten worden tussen 27 oktober 2017 en het heden.
 - e) Eigenaars, privaat of openbaar, kunnen alle soorten natuurlijke vegetaties (bos, heide, grasland,...) in een natuurbeheerplan opnemen. Voor al deze gronden zijn de nieuwe fiscale regels van toepassing.
Op 1 januari 2020 zijn er voor private gronden goedgekeurde natuurbeheerplannen type één, twee, drie en vier voor respectievelijk 258 ha, 1.866 ha, 139 ha en 26 ha. Dit betreft in totaal 53 natuurbeheerplannen.